

την πόρτα κι' έφυγε ξαναμένος, ξάφρενος...
 Πρίν στήριξη τ' στενό τήν άκουσε ν' άνοιξη με βιά τ' οπα-
 θυρο. 'Η στρίγγλιξη φωνή της έφτασε στ' αυτιά του, άγριεμένη,
 γεμάτη όργη και λύσσα :
 — Χαιρώδη !... Παληόγερε ! *Έτσι θέλω... Νά σκάσης !... Νά
 σκάσης !...

'Ο κύρ' Αναστάσης δέν ήξερε πού πήγαινε. Μέσα στη παρα-
 ζάλη του, σκόνταψε πάνω σ' άνθρωπους και σέ στύλους. Αισθα-
 νόνατη την πυρκαϊά του πυρετού και της λύσσας του, να τόν φλο-
 γίζη δλόκληρο, τρέκλιζε σάν μεθυμένους, δέν πρόσχε στις βροχιές
 έκεινον που σκουντουφλούσε πάνω τους. Περπατούσε έτσι μιά-δύο
 ώρες, με τ' κεφάλι σκυμένο, φσιώντας σάν να πνιγότανε, βογγώντας
 βαρεία, άρρωστος κι' άπελλιμένος...

Σέ μιά στιγμή στάθηκε και κούταξε γύρω του. ΕΙΔΕ πώς βρι-
 σκότανε μπρός στη Ρουσσική εκκλησιά. *Έστριψε γρήγορα-γρήγορα,
 μπήκε στο Ζάπτεο, έπιασε τόν πετό άπομωρο πάγχο και κάθισε
 ριχνοντας τ' κεφάλι του ανάμεσα στα χέρια του. Ποσο έμεινε έτσι,
 χωρίς να μλορη να σκεφτή τίποτα, με σταματημένο τ' μυαλό, ντου-
 χιαμένος άπ' τόν πυρετό, δέν τ' κατάλαβε κι' ο ίδιος...

*Όταν σήκωσε τ' κεφάλι του γύρω του ήτανε σκοτάδι, τ' αστέ-
 ρια λάμπανε στον ουρανό, φεγγοβόλα και πατήγορα...

'Ο πυρετός τούχε πείσει λίγο, σηκώθηκε, άναταράχτηκε να ξεμου-
 διάση και καθήφρισε προς τήν πόλη. Τριγύριζε κάμπλοση ώρα δώ
 κι' εκεί. Σ' ένα στενσοκάχο, στού Λέκκα, είδε καθώς περνούσε
 ένα ύπόγειο καπηλειό, μισοφώτιστο, θλιβερό κι' έρημο τήν ώρα
 αυτή. Κατρακύλισε μέσα και κάθισε σ' ένα τραπέζι. *Άρχισε να
 πίνη, έπινε τόνα ποτηρή πάνω στ' άλλο, μέθυσε και σοφθησε ως
 τ' σπύτι του, σέ κατάρτασε, πού ποτέ του δέν ξανάχε κατανήσει
 έτσι σ' όλη τήν τίμια και εισηνική ζωή του.

'Η γυναικα του κοιμότανε ήσυχη ή χα-
 μώνωταν πώς κοιμάται. 'Ο κύρ' Αναστάσης δέν ζύγωσε στο κρεβάτι. Πλάγιασε στον
 καναπέ, έτσι όπως ήτανε, με τ' όουχα. Τήν
 άλλη μέρα ξύπνησε σέ κακό χάλι. Τ' κεφάλι
 του ήτανε βαρύ, τ' στόμα του κατάρεσο, οί
 άμοιο του πονούσαν...

Δέ θέλησε μολαταύτα να μείνη σπύτι. *Ε-
 χυσε μπόλοιο κρύο νερό στο κεφάλι του, ψευ-
 τοφρεσκάρωσε και τράβηξε για τ' γραφεύο...

'Η Ζωΐτσα πούτανε στην κουζίνα δέν
 τούλε μιλά. Ούτε και καφέ τού πήγε, όπως
 έκανε τις άλλες μέρες σάν ζυπνούσε ο άντρας
 της. Κι' όταν ο κύρ' Αναστάσης πέρασε άπ'
 τη τραπέζαρια, φευγοντας, άκουσε πλάϊ στην
 κουζίνα τ' βηματά
 του και γύρισε τις πλάτες της.

'Ο κύρ' Αναστάσης έσφιξε τις γροθίες του, φύσηξε, έκαψε να
 ριχτή να τήν πιάση άπ' τ' μαλλιά, με κρατηθήκε. *Άνοιξε στενά-
 ζοντας τ' πόρτα και βγήκε. Καθώς ξανάλλεψε πίσω του, νόμισε
 πως πήρε τ' μάτι του τη Ζωΐτσα να τόν φασκελώνη...

Μέ σφιγμένη τήν καρδιά τράβηξε για τ' ύπουργείο. Τ' μεση-
 μέρι δέν πήγε σπύτι. Βούτηξε ένα κουλούρι στον καφέ του και δού-
 λεψε ως τ' βράδυ άστατήγνα.

Τ' βράδυ, ύστερα άπ' τ' δουλειά, ξαναπήγε στη ταβερνιά του
 Λέκκα. Και πάλι τήν άλλη μέρα ξανακατέβηκε κ' έπιε πρίν γυρίσει
 σπύτι. Με τ' κρασί ξεχνούσε, ξεσυννέφιαζε, άλεγρορίζε λίγο ή
 καρδιά του.

Χρόνια και χρόνια πέρασαν στο μεταξύ. 'Ο κύρ' Αναστάσης ποτέ
 του δέν ξαναγύρισε σπύτι του πρωτού να ρήη ή συνηθισμένη ώρα.
 Είχε πάντα τ' φόβο πως γυρίζοντας ξαφνικά, σ' άσυνήθιστη ώρα, θά
 ξανάβρισκε εκεί τόν ίδιο ένεינו άνθρωπο που τού σύστασης
 ή Ζωΐτσα για ξάδερφό της ή κάποιον άλλον. Πολλές φορές έμεινε
 στο πόδι, βαρεία άρρωστος, όσο νάρθη ή ταχτική ώρα να πάη στο
 σπύτι του. Φώληαζε στη ταβέρνα κουτσόπινα και περιμενε...

Κι' όταν άζόμα γύριζε, ο κύρ' Αναστάσης, στη ταχτική
 ώρα, ή καρδιά του σφιγγότανε. *Αν ή Ζωΐτσα ξεγινόταν με
 κανένα ; *Αν τ' ρολόι τού σπιτιού πήγαινε πίσω ; Φτάνοντας κοντά
 στο σπύτι του άρχιζε, μισοζαλισμένος όπως ήταν άπ' τ' κρασί,
 να ψευτοβήχη και να σιγανοτραγουδά. Χτύπαγε τ' πόδια του
 στα σκαλοπάτια, βροντόκλιε τήν όζώπορτα, σκούπιζε τ' παπού-
 τσια του στο στρωσίδι, χαζοκουβέντιαζε με τ' γάτο του, πούτρεχε
 όταν τόν άκουγε και τόν συναπαντούσε γλυκονιαουρίζοντας, με
 τήν ούρα ψηλά...

*Όλα αυτά τ' περιστατικά της θλιβερης και σφοδριασμένης του
 ζωής γυρνούνε από-
 ψε πάλι στο μυαλό
 τού κύρ' Αναστά-
 ση. Πίνει γουλιά —
 γουλιά τ' κρασί του
 και στενάζει. Θεέ
 μου ! Πώς χαρα-
 μίστηκε ή ζωή του !
 *Όνειρα, επιθυμίες,
 σχέδια, πήγαν όλα
 χαμένα... Γέρασε
 πρόωγα, τόν χτύ-
 πησε κατακέφαλα
 ή δυστυχία, άπελι-
 πίστηχε. Ούτε για

προαγωγή γυοιάστηκε πειά, ούτε για τίποτα. Κ' ή Ζωΐτσα έπε-
 νε πάντα τόν κατήφορο.

Κάποιο γαιτονικό ρολόι χτυπάει έννηνη φορές. 'Ο κύρ' Αναστά-
 σης πνίει τ' στερόν ποτήρι, στενάζει άλλη μιά φορά, κουνάει
 θλιβερά τ' κεφάλι του και σηκώνεται. Πληρώνει, φορδίζει τ' κα-
 πέλλο του, άνεβαίνει τα σκαλοπάτια και χάνεται μέσα στη νύχτα.
 Είνε ώρα πειά για τ' σπύτι. 'Η συνηθισμένη ώρα που γυρίζει τ' ο-
 βράδυ, χρόνια τώρα. Μά ή άγωνία δέν τόν λείπει άπ' τ' καρδιά.
 Τι να γίνεται σπύτι ; Είνε μοναχή ή Ζωΐτσα ; *Θεός να δώση
 να μη τού συμβή δεύτερη φορά τέτοιο κακό.

*Όσο κοντοζυγώνει σπύτι του ή άγωνία του μεγαλώνει. Βγάξει
 και κυττάει τ' ρολόι του, κάνει τ' βήμα του πειά άργό... *Έννη και
 τέταρτο... Είνε ή ώρα του πειά. 'Η Ζωΐτσα θάναι μοναχή της...
 Κοιράγιο... Νά, έφτασε στη γωνιά. *Έρημος, και σκοτεινός ο δρό-
 μος. Πώς χτύπησε μολαταύτα ή καρδιά του !... *Αν έκανε ένα μικρό
 γύρο πρίν πάη σπύτι ; Τόζανε τόσες φορές αυτό τ' τελευταία χρό-
 νια... Στέκεται και σκέφτεται με τ' κεφάλι κάτου... *Έννη και εί-
 κοσι !... *Έλρεπε να πάη σπύτι τώρα. 'Η Ζωΐτσα θάναι μοναχή...
 Δέν έχει δίχρη να φοβάται... Προγοράει άργά σά να παράλυσαν
 τ' γονάτα του... Νά ή πόρτα... Μισάνοιχη... Πάλι ή καρδιά του
 χτύπησε άπότομα... *Αρχίζει μηχανικά να τραγουδάει κάτι σέρνοντας
 τ' πόδια του στις πέτρες. Βήχει κι' όλας... Τ' σκαλί της γειτονί-
 σας τόν άκουσε και γανγίζει !...

Μπρός στην όζώπορτα στέκει λίγες στιγμές. *Ας χώση καλύτερα
 τ' κεφάλι του να δη τί γίνεται. Νά... τ' τζάμι της τραπέζαριας
 είνε φωτισμένο. 'Η Ζωΐτσα θ' άπολημονήθηκε διαβάζοντας τίπο-
 τα... Είνε τόση ήσυχία... Θά χτυπήση τήν πόρτα δυνατά και θά
 σταθή να καθαρίση τ' παλουτσια του...

*Άξαφνα μιά σιά πέρασε μπρός στο φωτισμένο τζάμι. 'Η Ζωΐ-
 τσα ;... Πούος άλλος άπ' αυτή ;... 'Η σιά ξαναφαίνεται. Είνε ή

γυναικα του. Μπορεί να μπη. Κάνει να σπρώξη
 τήν πόρτα κι' άξαφνα τ' χέρι του μένει άναερα
 σά να ξεράθηκε. 'Η καρδιά του χτυπάει λές και
 πρόκειται να σπάση. Τ' γονάτα του τρέμουν...
 Νομίζει πως ο κόσμος γύρω γρομίζεται !... Μιά
 άλλη σιά φαίνεται στο φωτισμένο τζάμι. Μιά
 σιά άντρίτζια... Σκύβει και σάτι λείει στη Ζωΐτσα
 που κουνάει τ' κεφάλι της πάνω-κάτω...

'Ο κύρ' Αναστάσης πηδίζει πίσω σά να τόν
 χτύπησε κάποιος κατάστηθα. Σιγοπατώντας
 άλαργεύει λίγα βήματα, σπρίβει τη γωνιά τού
 δρόμου, κατεβαίνει τ' κατηφορικό σοκάκι, τρέχει
 σά να τόν κνηγάνει. *Απαρράλλατα όπως τήν
 ήμερα πούχε τόν πυρετό, άκούει στ' αυτιά του
 σφυρίγματα, στριγγλιματα, ούρλιαχτά, σάν ένας δλόκληρος ντου-
 νιός να τόν προγκάει. Τρέχει με τ' κεφάλι κάτω, χωρίς να ξέρη
 πού πάει, τρέχει ώρες, άπόκαμε, άνασαινει σάν να πνιγεται, ά-
 κούει τοις δυνατοίς χτύπους της καρδιάς του μέσα στο στήθος
 του. Θολούρες τού σκοτίζουν τ' μάτια, τόν σκέττει πού περνάει
 νομίζει πως ο κόσμος στέκει και τόν κυττάει, τόν δείχνει με τ'
 δάχτυλο :

— Νάτος !... Νάτος !... Αύτός πού...

Και φεύγει, φεύγει κνηγνημένος, τρομαγμένος, καταντροπιασμέ-
 νος, τ' καπέλλο του κυλάει στις λάσπες τού δρόμου, οί διαβτές
 στέχουν και τόν κυτάνε, οί άέρας σφυρίζε και σκούζει στο αυτιά
 του σά να χασκογελάη μαζί του :

— Χωάώ !... Χωάώ !... Χωάώ !...

Μιά μάντρα που όρθώνεται άξαφνα μπρός του τόν σταμα-
 τάει. Στέκει αστασιμένος, κυττάει με τ' γουρλομένα του μάτια
 ντρο και δέν ξέρει κι' αυτός πού βροικεται. Μπρός του ένας μαν-
 τρωμένος κήπος με στητά, μαύρα, βουβό κναρσία και γύρω χέρσα
 χορδάρια... 'Η καρδιά του είνε βαρεία, τ' πόδια του λυγάνε. Κά-
 θεται σέ μιά πέτρα, ρίχνει τ' κεφάλι του ανάμεσα στα γονάτα του
 και κλαίει—κλαίει σάν μικρό παιδί, με δυνατά, άσυγκρατήτα άνα-
 φυλητά...

*Από ψηλά ο ουρανός άρχίζει να σιγοβορέχη...

Χάσος Σταματίου

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Διάλογος έρωτευμένων :

- Δέν μου λές, *Ελενίτσα, θέλεις να γίνης γυναικα μου ;
- Θά μ' άφήνης να κάνω, ότι θέλω χωρίς να με ρωτάς ;
- Δίχως άλλο.
- Θά αφήσης τήν μητέρα μου να έρθη να κάτση μαζί μας ;
- Εύχαριστος.
- Δέν θά μου κάνης σκηνές ξηλο-
 τυπίας ;
- *Όχι ποτέ, ά-
 γάπη μου.
- Θά έρχεσαι τήν
 ώριμμένη ώρα σπύτι
 κάθε βράδυ ;
- Δέν θά άργώ
 ούτε μισό λεπτό.
- Τότε... ένα τέ-
 τοιον βλάχα δέν τόν
 θέλω γι' άντρα μου.
- ! ! !

